

**МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

Апецько А. М., Биченок А. Ю.

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я»
У 6-9 КЛАСАХ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ**

Військовий стан та військові дії безпосередньо впливають на здоров'я та життя мешканців нашої країни, особливо страждають від цього маленькі діти. Здоров'я – найцінніший дарунок природи, що людина отримує з народження, його потрібно намагатися зберегти найдовше. Тому, головне завдання навчання в школі пропагувати свідоме ставлення до свого життя і здоров'я та навички здорового способу життя [2, 4], де основна роль відведена такому предмету як «Основи здоров'я».

Основи здоров'я – інтегрований предмет, що за змістом об'єднує питання здоров'я та безпеки життєдіяльності людини. У 2022/2023 навчальному році вивчення цього предмета у 6-9 класах здійснюватиметься за оновленою навчальною програмою, затвердженою наказом МОН України № 698 від 03.08.2022 року [3].

До навчальної програми з основ здоров'я додано додаткові теми, які пропонується вивчати під час 4 резервних годин. Вони відносяться до розділу «Безпека і здоров'я людини», окрема інформація міститься ще в інших розділах. Ці теми рекомендується вивчати на початку навчального року [1,3].

Програма для 6-9 класу доповнено наступними темами [1]:

1. Захисні дії під час повітряної тривоги, авіа нальоту, обстрілу тощо;
 2. Укриття: бомбосховища, підвали, «дві стіни» тощо;
 3. Маршрут евакуації від школи (дому) до бомбосховища тощо;
 4. Вибухонебезпечні та незнайомі предмети (міни, снаряди тощо);
 5. Вживання в екстремальних ситуаціях (під завалом, під час відсутності води, електрики, каналізації тощо);
 6. Як поводитися з озброєними людьми (особливо з окупантами);
 7. Невідкладна домедична допомога: опіки, кровотеча, травми;
 8. Психологічна самопомога: подолання стресу, страху, тривоги, розвиток емоційного інтелекту.
- Зазначені теми мають можливість вплинути педагогічними методами на свідомість і поведінку учнів, розвиток в них необхідних зараз життєвих і спеціальних навичок, які сприятимуть збереженню життя та зміцненню здоров'я.

Отже, в такий надскладний для нас час матеріал предмету «Основи здоров'я» в школі стає просто невід'ємною частиною нашої повсякденності, яким не слід просто нехтувати.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації щодо викладання предмет «Основи здоров'я» у 2022/2023 навчальному році. URL: <https://erudyt.net/navchalni-predmety/instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-e-2022-2023-navchalnomu-rotsi.html> (дата звернення: 20.10.2022).
2. Мехед О. Б. Формування здорового способу життя як важлива частина виховання та соціалізації підростаючого покоління. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 4 (160). Чернігів : НУЧК, 2019. С. 84–88.
3. Навчальні програми для 6-9 класів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas> (дата звернення: 20.10.2022).
4. Nosko M., Mekhed O., Ryabchenko S., Ivantsova O., Denysovets I., Griban G., Prysyzhniuk S., Oleniev D., Kolesnyk N., & Tkachenko P. (2020). The influence of the teacher's social and pedagogical activities on the health-promoting competence of youth. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 9(9), 18–28.

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ – СКЛАДОВА АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

На сучасному етапі розвитку освіти ефективність уроку географії значною мірою залежить від активної пізнавальної діяльності учнів, яка розвивається шляхом їх включення в інтерактивну модель навчання, основними елементами якої є самостійні, проблемні та творчі форми організації діяльності.

Проаналізувавши теоретичні основи використання ігрових технологій у освітньому процесі Локнистенського ЗЗСО, ми розглянули структуру ігрових технологій, різновиди і вимоги з положення щодо впровадження гри у освітній процес, виявили особливості використання на уроках географії та виділили дидактичні умови використання цього методу.

Дослідно-експериментальна робота із визначення стану проблеми в сучасній шкільній практиці була реалізована із проведення експерименту, у якому брали учні 6 та 7 класів Локнистенського ЗЗСО. Експеримент мав на меті виявити стан використання ігрових технологій на уроках географії в 6 та 7-х класах. Ми поставили такі завдання: за допомогою анкетування визначити рівень обізнаності учителів природничого циклу із ігровими методами та використання їх на уроках; виявити рівень успішності учнів з географії в 6 та 7-х класах. Експеримент проходив в 2 етапи. На першому етапі ми визначили рівень обізнаності учителів природничих наук із ігровими методами навчання та використання їх на уроках. З опитування вчителів щодо використання ігрових технологій на уроках географії ми виявили, що: 1) учителів, що зовсім не використовують у своїй практиці ігрових технологій немає. 2) У використанні технологій існує велика залежність від особистісних якостей учителя, а саме від його віку (частіше використовують молоді учителі) та від віку учнів (найчастіше у 6-7 класах). 3) Вчителі відмітили як позитивні сторони використання ігор, так і їх недоліки. На другому етапі ми визначили рівень успішності школярів з географії у 6-7-х класах. Для цього ми застосували дидактичні ігри. Для 7-х класів ми вибрали такі розділи «Материк Африка та Австралія»; для 6-х класів тему «Літосфера». Після вивчення цих тем були проведенні порівняння рівнів успішності між експериментальними і контрольними класами.

На етапі експерименту нами були виділені основні проблеми, що стосуються предмету нашого дослідження: по-перше, в учнів відсутня позитивна мотивація до навчання та, як результат, невисокий рівень успішності, по-друге, учителі не достатньо обізнані із ігровими методами навчання. Визначивши рівень досягнень учнів 6-х та 7-х класів із географії, ми з'ясували, що більшість із них має середній рівень. Це і спонукало до впровадження експериментальної програми залучення ігрових методів навчання, що включала у себе систему різних ігрових технологій. Отже, етап експерименту виявив більшість початкового та середнього рівнів успішності учнів із географії. Для покращення такого стану нами була запропонована експериментальна програма для підвищення рівня успішності учнів, під час якої були застосовані ігрові технології в освітньому процесі експериментального класу. Проаналізувавши результати дослідно-експериментальної роботи серед учнів 6-х та 7-х класів зазначимо, що експериментальна програма, розроблена із урахуванням дидактичних умов використання ігрових технологій у освітньому процесі, дійсно підвищила рівень успішності учнів в загальному на 60%, а тому є доцільною та обов'язковою при використанні в масовій шкільній практиці.

Таким чином, практична реалізація запропонованої системи дозволить: підвищити активність дітей на уроках з географії та загальний рівень знань із предмету; розвинути інтерес учнів до природничих дисциплін, використовуючи ігрові технології, що значно підвищить рівень знань учнів.

Булденко Н. О., Самойленко П. В.

МОДЕЛЮВАННЯ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ УЧНІВ ХІМІЧНОЇ МОВИ

В наш час інформаційні технології та процеси посідають перше місце в життєдіяльності людини. Через важку епідеміологічну ситуацію та військову агресію з боку РФ, що, крім усього, ще й спричиняє перебої з електропостачанням, система освіти переживає свої найскрутніші часи. Вчителям доводиться винаходити нові форми та методи для організації співпраці вчителів з учнями та, здебільшого, самостійної роботи останніх в умовах дистанційного навчання [1].